

Tampereen kaupunkiseudun ja
Pirkanmaan liikennetutkimus 2012

31.8.2012

Tietoja liikkumisesta kerätään 12 kunnan alueella

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN JA PIRKANMAAN ASUK- KAITA KUTSUTAAN LAAJAAN LIIKENNETUTKIMUKSEEN

Syyskuun alussa Pirkanmaalla käynnistyy maakunnan tähän asti laajin liikennetutkimus, johon kutsutaan mukaan noin 16 000 asukasta. Tutkimus painottuu Tampereen kaupunkiseudun alueelle ja sen tulosten avulla suunnitellaan ja toteutetaan seudun tulevaisuuden liikenneratkaisuja. Liikenteen parhaita asiantuntijoita ovat asukkaat, joten tutkimustaan kerätään mittava määrä tietoa päivittäisestä liikkumisesta. Kutsujen postittaminen tutkimukseen valituille alkaa syyskuun ensimmäisellä viikolla.

Liikennesuunnittelu tarvitsee ajankohtaista tietoa liikenteen nykytilasta

Liikenteen sujuminen vaikuttaa jokaiseen arkipäivään. Kun liikenneratkaisuja suunnitellaan, tarvitaan yksityiskohtaista tietoa liikennemääristä, haasteista ja ihmisten tavoista liikkua. Tästä syystä Tampereen kaupunkiseudun kunnat teettävät yhdessä Pirkanmaan ELY-keskuksen, Pirkanmaan liiton sekä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa liikkumistottumuksia kartoittavan laajan liikennetutkimuksen.

Liikennetutkimuksessa tehdään henkilöhaastatteluja ja liikennelaskentoja. Tutkimusalue on poikkeuksellisen laaja, sillä siihen kuuluvat Tampereen lisäksi Kangasala, Lempäälä, Pirkkala, Nokia, Orivesi, Ylöjärvi, Vesilahti, Akaa, Hämeenkyrö, Pälkäne ja Valkeakoski. Noin 85 % Pirkanmaan asukkaista asuu tutkimusalueen kunnissa. Tutkimuksen tulokset valmistuvat kokonaisuudessaan helmikuussa 2013.

Liikennetutkimuksella kerätään tietoa liikennesuunnittelun tueksi ja liikenne-ennusteiden laadintaan. Liikennetutkimuksen tuloksia käytetään seudun liikennejärjestelmän kehittämisessä, kuten esimerkiksi uusien tie- ja katuhankkeiden, joukkoliikenteen sekä jalankulku- ja pyöräilyolosuhteiden suunnittelussa. Tutkimus tarjoaa myös tietoa liikkumisen muutoksista Tampereen seudulla ja mahdollisuuksia verrata seudun asukkaiden liikkumistottumuksia muihin kaupunkiseutuihin.

Seutujohtaja *Päivi Nurminen* mukaan sujuva liikenne ja toimiva liikennejärjestelmä ovat alueen kilpailutekijöitä. Tampereen kaupunkiseudulla onkin vireillä merkittäviä liikkumistapoja uudistavia hankkeita. Ne luovat tietotarpeita, joihin vain liikennetutkimus voi antaa vastauksia: -Tarvitsemme tietoa esimerkiksi joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kehittymisestä. Toisaalta kaupunkiseutumme halki kulkevan päätieverkon kehittämiseen tarvitaan tietoa läpiajoliikenteen virroista, Nurminen kertoo.

Tampereen seudulla on kerätty tietoa liikenteestä liikennetutkimuksella viimeksi syystalvella 2004–2005, mutta näin laajalta alueelta tietoja ei ole aiemmin kerätty. Kaupunkiseudun lisäksi tutkimus kattaa sitä reunustavat kunnat ja tuottaa siten arvokasta lähtöaineistoa myös maakunnalliseen ja seututason suunnitteluun.

- Pirkanmaan maakuntakaavan laatiminen on juuri käynnistynyt ja liikennetutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää osana kaavan laadintaa, kertoo maakuntakaavoitusjohtaja *Karoliina Laakkonen-Pöntys* Pirkanmaan liitosta.

Haastattelututkimukseen on poimittu mukaan yli 16 000 asukasta

Haastattelututkimukseen on valittu satunnaisesti hieman yli 16 000 tutkimusalueen asukasta. Tutkimuksessa vastaajalta kysytään tietoja hänen yhden arkipäivän aikana tekemistään matkoista. Henkilöhaastattelututkimuksen ensimmäinen tutkimuspäivä on 4.9. ja viimeinen 30.11. Tutkimukseen valitut henkilöt saavat aluksi postitse kutsun, jossa on ohjeet tutkimukseen osallistumiseksi. Tutkimukseen voi vastata internetin kautta tai osallistumalla puhelinhaastatteluun.

Tutkimuksen onnistumisen kannalta on tärkeää, että kutsun saaneet vastaavat tutkimukseen.

- Jokainen vastaus on arvokas, sillä tulosten perusteella muodostetaan kuva seudun noin 400 000 asukkaan liikkumisesta. Vastaaminen vie aikaa noin 20 minuuttia, ja vastaaminen on pyritty tekemään mahdollisimman sujuvaksi, toteaa tutkimuspäällikkö *Hanna Kalenoja* Tampereen teknillisestä yliopistosta.

Matkoja ovat esimerkiksi työmatka, meno kauppaan tai muille asioille tai matka päiväkotiin. Tutkimuskutsussa kerrotaan se päivä, jona vastaaja pitää päiväkirjaa. Vastaaminen on yhtä merkityksellistä, vaikka kyseisenä päivänä ei tekisikään yhtään matkaa.

Tutkimuksessa selvitetään esimerkiksi matkojen määrää ja ajankohtaa, matkan kohdetta, kulkutapoja ja matkan tarkoitusta. Vastaajat on valittu sattumanvaraisesti niin, että otanta edustaa alueen kuntien asukkaita. Tulokset raportoidaan yhteenvetoina, jolloin kenenkään yksittäiset vastaukset tai tekemät matkat eivät tuloksista erotu. Haastattelututkimuksesta vastaa Tampereen teknillinen yliopisto ja haastattelut toteuttaa Innolink Research Oy.

Viime vuosina vastaavia tutkimuksia on tehty esimerkiksi Oulun, Jyväskylän ja Lahden seuduilla. Syksyn aikana samanlainen tutkimus toteutetaan myös pääkaupunkiseudun kunnissa.

Tutkimuksessa tehdään liikennelaskentoja lähes sadassa eri paikassa

Liikennelaskennoilla selvitetään ajoneuvoliikenteen liikennemäärää seudun tie- ja katuverkolla sekä jalankulku- ja pyöräliikenteen määrä kevyen liikenteen pääreiteillä. Ajoneuvoliikenteen laskentoja tehdään noin 60 pisteessä ja kevyen liikenteen laskentoja 30 pisteessä. Lisäksi tutkimuksen lähtötietona käytetään muun muassa liikennevaloilmaisimien tuottamaa liikennemäärätietoa.

Lisätietoja tutkimuksesta ja tulosten käytöstä antavat:

Liikennetutkimuksen esittelysivut: <http://www.tampereenseutu.fi/liikennetutkimus>

Tutkimuksen eteneminen ja toteutus:

- tutkimuspäällikkö Hanna Kalenoja, Tampereen teknillinen yliopisto, p. 040 8490 290

Tulosten käyttö:

- liikennejärjestelmäinsinööri Lauri Helke, Tampereen kaupunkiseutu, p. 040 503 4237